MAATALOUS

Kiintiöt eivät ratkaise, jatkuuko viljely Suomessa. Tulevaisuuden ratkaisee juurikkaan hinta. **MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERI JARI KOSKINEN (KOK.)**

KARI SALONEN

Sokerijuurikkaan tutkimuskeskuksen juhlaan osallistuneet kutsuvieraat saivat pehmeän kyydin koekentille.

Juurikkaan viljelyn ei uskota loppuvan kiintiöiden päättymiseen

Sokerijuurikas nähdään jälleen kannattavana kasvina vaikeiden vuosien jälkeen. Kiintiöiden päättymisen ei uskota lopettavan viljelyä.

KAARINA (MT)
Keskiviikkona järjestetyn Sokerijuurikkaan tutkimuskeskuksen 60-vuotisjuhlaseminaarin puheenvuoroissa toistui usko kannattavaan juurikkaan viljelyyn.

Juurikkaanviljelijä **Juha Wikström** sanoi esitelmässään, että alalla vallitsi viime vuosina kielteinen kierre.

Kierre lähti käyntiin, kun juurikkaan viljelyn kannattavuus laski. Se vähensi viljelyintoa eikä tuotantoon panostettu. Tällöin sadot eivät enää kehittyneet ja kierre oli valmis.

Nyt tilanne on Wikströmin mukaan muuttunut. Hinnankorotus on parantanut kannattavuutta ja ala on saanut uusia viljelijöitä.

Wikström uskoo, että viljely jatkuu kiintiöiden poistuttuakin, jos perusasiat ovat kunnossa.

Tähän vaaditaan, että niin viljelijät kuin teollisuus sitoutuvat tuotantoon pitkäjänteisesti.

Wikström muistutti, että hinta on viljelijälle paras motivaattori.

”Kannattavuus voi luoda myönteisen kierteen. Kannattava hinta lisää motivaatiota, jolloin tuotantoon investoidaan. Se taas johtaisi tehokkaampaan tuotantoon ja korkeampiin satotasoihin.”

Kansallinen tuki säilyy

EU:n maatalousuudistuksen neuvotteluissa Suomi ajoi loppuun asti sokerikiintiöiden säilyttämistä vuoteen 2020 asti.

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) kertoi tilaisuudessa, että aluksi moni muukin maa oli Suomen kannalla. Neuvottelujen edetessä kuitenkin joukko pieneni ja lopputulos oli, että kiintiöt lakkautetaan syyskuun lopussa 2017.

Koskinen totesi, että kiintiöt eivät ratkaise, jatkuuko viljely Suomessa. Tulevaisuuden ratkaisee juurikkaan hinta.

Kansallista tukea juurikkaalle voidaan jatkossakin maksaa 350 euroa hehtaarille.

Juurikas on myös tuotelistalla, jolle voidaan mahdollisesti maksaa tuotantoon sidottua tukea. Koskinen totesi, että ottajia tuotantoon sidotuille tuille riittää ja nyt etsitään kansallisesti tasapuolinen ratkaisu.

Koskinen korosti puheessaan oman sokerintuotannon tärkeyttä ja työllistävää vaikutusta.

Sokerijuurikkaan tutkimuskeskuksen kenttäkokeita esitteli harjoittelija Sanna Grönroos (neljäs vasemmalta) keskuksen juhlapäivänä keskiviikkona.

Juha Wikström toivoo juurikkaalle myönteistä kierrettä.

Tutkimusta ja vaikuttamista

Sokerijuurikkaan tutkimuskeskus (SjT) perustettiin 60 vuotta sitten, kun silloiset viisi sokeritehdasta päättivät yhdistää omat tutkimuksensa saman katon alle.

Tutkimuksessa keskitytään erityisesti neljään alueeseen: lajikkeisiin, kasvinsuojeluun, ravinteisiin ja viljelytekniikkaan.

Lisäksi tutkimus käsittää sokeriteollisuuden sivutuotteiden ja tuotannon taloudellisuuden tutkimisen.

”Tutkimuksen tarkoitus on vastata kysymykseen: millä keinoilla juurikas on helppo ja kannattava viljelykasvi”, tutkimuskeskuksen johtaja **Susanna Muurinen** sanoo.

Viljelyneuvonta on aina ollut keskeinen osa SjT:n toimintaa.

Tutkittua tietoa levittämällä keskus on pyrkinyt vaikuttamaan yleiseen mielipiteeseen ja sokeripolitiikkaan.

Tänä vuonna tutkimuskeskuksella on noin 2 920 koeruutua. Yli puolet niistä on lajikekokeita.

SjT testaa kaikki Suomeen viljelyyn otettavat uudet sokerijuurikaslajikkeet ja karsii kokeissa lajikkeet, jotka eivät Suomen oloihin sovellu.

SjT:ssa työskentelee tällä hetkellä vakituisesti viisi henkilöä, osa-aikaisesti yksi. Lisäksi satokauden ajaksi on palkattu lisätyövoimaa.

Juhlaseminaari järjestettiin SjT:n koetiloissa Tuorlassa.

TUURE KIVIRANTA

Pellolta löydetty hukkakaura pitää aina hävittää polttamalla

Kitkettyjen kasvien jättäminen luontoon ”törkeää”

SASTAMALA (MT)
Sastamalalainen viljelijä löysi peltotieltä nipun hukkakauroja, jotka naapurilohkoa kitkenyt oli jättänyt siihen lojumaan.

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran tarkastaja **Jari Poikulainen** pitää tapausta ”törkeänä”.

”Kitkettyjä hukkakauroja ei missään tapauksessa saa heittää maastoon vaan ne pitää hävittää polttamalla.”

Tuleentuneet hukkakaurat oli jätetty peltotielle kohtaan, jossa oli edellispäivien sateiden jäljiltä kosteaa. Märässä maassa lojuvista kasveista siemenet tarttuvat herkästi esimerkiksi traktorin renkaisiin ja kulkeutuvat pellolle.

Leviäminen uhkaa myös ilman liikennettä, sillä vaarana ovat linnut. Ne voivat levittää siemeniä kauaksikin.

Laki määrää torjunnan ja sen tavat

Kitkettyjen hukkakaurojen jättäminen luontoon, niin pellolle, peltotielle kuin muuallekin, on vastoin hukkakauran torjunnasta annettua lakia ja asetusta.

Lainsäädäntö on hukkakauran suhteen hyvin yksiselitteinen. Kaikki löydetyt yksilöt on otettava maasta kokonaisena juurineen. Sen jälkeen ne on taiteltava ja pantava kokonaisina röyhyt edellä ehjään säkkiin.

Vaikka suuri osa hukkakauroista on jo tuleentunut, viljelijöiden on edelleen kitkettävä kaikki löytämänsä yksilöt. Poikulainen kehottaa tekemään sen varovasti, jotta jo itämiskykyiset siemenet eivät pääse karisemaan peltoon.

”Lämpimien säiden jälkeen hukkakaura alkaa olla paikoin täysin tuleentunutta ja siemenet varisevat herkästi.”

Hukkakaurasäkit pitää viedä aina pois pellolta ja tuhota sisältöineen. Säkit pitää joko polttaa tai haudata syvälle maahan.

Ruiskutukset onnistuneet tänä vuonna hyvin

Viranomaiset tekevät hukkakauravalvontoja paraikaa. Hukkakauratilanne on Poikulaisen mukaan suunnilleen viime vuosien kaltainen.

”Ruiskutukset ovat onnistuneet varsin hyvin, joten tilanne ei ole hälyttävä.”

Erityiset ongelma-alueet ovat hänen mukaansa samat kuin aiemminkin. Valvontoja kohdistetaan erityisesti juuri niille alueille.

Poikulaisella on myös hyvää kerrottavaa.

”Eräällä satakuntalaisella tilalla on ollut pitkään 120 hehtaaria hukkakauran pahasti saastuttamaa alaa. Tänä vuonna pellot ovat siirtyneet uudelle omistajalle. Kun lohkot tarkastettiin, niiltä ei löytynyt ainuttakaan hukkakaurayksilöä.”

JUHANI REKU

JUHANI REKU

Kitkijä on urakkansa päätteeksi viskannut löytämänsä hukkakaurat läjään peltotielle Sastamalassa. Viranomanen pitää toimintaa ”törkeänä”.

Rikka-aineilla ja masennuksella yhteys?

Tuore tutkimus viittaa siihen, että rikkakasvien torjunta-aineiden käytöllä ja viljelijän masennuksella saattaisi olla yhteys.

Reuters kertoo tutkimuksesta, joka julkaistiin American Journal of Epidemiology -lehdessä.

Tutkimuksen vetäjä **Marc Weisskopf** Harvardin yliopistosta toteaa, ettei rikkatorjunta-aineiden ja masennuksen välisestä yhteydestä voida olla varmoja, mutta asiaa on syytä tutkia lisää.

Tutkimuksessa oli mukana 567 ranskalaista viljelijää. Tutkijat selvittivät, millaisia torjunta-aineita he olivat käyttäneet sekä olivatko he saaneet hoitoa masennuksen takia.

83 viljelijää oli kärsinyt masennuksesta. 47 heistä ei ollut ruiskuttanut torjunta-aineita, 36 oli.

Kun tarkasteluun otettiin mukaan masennukseen liittyviä tekijöitä kuten ikä ja tupakointi, tutkijat päätyivät siihen, että rikkakasvien torjunta-aineita ruiskuttaneet viljelijät kärsivät masennuksesta lähes kaksi ja puoli kertaa niin usein kuin muut.

Tuholais- ja sienitautien torjunta-aineiden ja masennuksen väliltä ei löytynyt yhteyttä. Tutkijat arvelevat, että niiden riskit tunnetaan paremmin ja niiltä suojaudutaan kunnolla.

Tutkijaryhmä huomauttaa, ettei tutkimuksessa selvitetty muita terveysongelmia, jotka heikentävät työkykyä ja saattavat siten aiheuttaa masennusta. Siksi herbisidien käytön ja masennuksen yhteydestä ei tämän kokeen perusteella voida olla varmoja.

SATU LEHTONEN

Uudet ohralajikkeet entistä satoisampia

SASTAMALA, AKAA (MT)
Peltosiemen esitteli tiistaina uudet ohralajikkeensa Sastamalassa ja Akaassa.

Peltosiemenen toimitusjohtaja **Timo Uusi-Rauvan** odotukset siemenkaupalle ovat kovat. ”Kyseessä on kaksi tulevaisuuden suurta lajiketta.”

Virallisten lajikekokeiden perusteella uusi Toria-ohra on satoisin nykyisistä lajikkeista. Salome taas on satoisin kaksitahoinen.

Kokeissa hehtolitrapainot ovat olleet Torialla 66 ja ja Salomella 67 kiloa.

Kohtuullinen kasvuaika ja korkea sato

Palantanova testaa muutaman keskieurooppalaisen jalostajan lajikkeita Inkoossa ja Loviisassa.

”Suomeen sopivia lajikkeita ei noin vain löydy”, toteaa Plantanovan toimitusjohtaja **Juha Uusitalo.**

Saksalaisen Nordsaatin jalostaman Salome-ohran testitulosten perusteella voitiin kuitenkin olla varmoja siitä, että se tulee pääsemään lajikeluetteloon.

”Salome on lajikekokeiden mukaan satoisin kaksitahoisista ohralajikkeista. Jyväkoko on lähes 50 grammaa.”

Kasvuajaltaan se on kaksitahoisten ohrien keskitasoa. Korsi on lyhyt ja lujuudeltaan samaa tasoa muiden kaksitahoisten kanssa. Salomen valkuaispitoisuus on erittäin alhainen.

Ruotsissa sitä käytetään mallasohrana ja Suomessa soveltuvuutta testataan.

Satoisin ohralajike

Norjalaisen Graminorin jalostama Toria on myöhäisin monitahoinen ohra.

”Torian jyvä on yhtä suuri kuin monilla kaksitahoisilla lajikkeilla. Se on satoisin ohralajike”, kertoo K-maatalouden tuoteryhmäpäällikkö **Ari Virtanen.**

”Hehtolitrapainoltaan ja tuhannen siemenen painoltaan Toria on myös listojen kärkipäässä.”

Lakoprosentti Torialla on 18. Valkuaispitoisuus on melko alhainen. Toria sopii tärkkelystuotantoon.

Toria menestyy jopa happamilla mailla.

Junttilan maatilapakkaamolta Sastamalasta kolmasosa Torian siemenestä on jo varattu.

Tuotantoala jatkuvassa kasvussa

Peltosiemen-maatilapakkaamoketjun siementuotantoalat ovat olleet jatkuvassa kasvussa. Tällä hetkellä yli viidesosa maan siementuotannosta on Peltosiemenellä.

Uusi-Rauvan mukaan Peltosiemen-maatilapakkaamoketjun siementuotantoala lähestyy 10 000:ta hehtaaria. Tällä hetkellä maatilapakkaajia Peltosiemenellä on 50.

Junttilan maatilapakkaamolla on 20 sopimustuottajaa, joiden yhteistuotantoala on tuhat hehtaaria. Siementuotanto on hajautettu isolle alueelle, jotta mahdollisuus onnistua paranee.

Omalla tilalla viljellään kantasiementä sopimustuottajille.

”Sastamalassa vettä on tullut 260 millimetriä kylvön jälkeen. Taudeista ei ole ollut haittaa. Satomahdollisuudet näyttävät täällä hyviltä”, kertoo tilan isäntä **Taisto Junttila**.

”Sen sijaan Varsinais-Suomessa on ollut kuivaa ja jyväkoko jää luultavasti pieneksi.”

LAURA KYLMÄMAA

Torian jyvä on yhtä suuri kuin monilla kaksitahoisilla lajikkeilla. Kasvuaika sillä on kuitenkin pitkä, 92 päivää.

KARI SALONEN

Taisto Junttila esittelee mallasohraksi jalostettua Salomea. Virallisten lajikekokeiden mukaan Salome on satoisin kaksitahoinen ohra.

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Maissikoisaa jo Ruotsissa

Maissin pahimpiin tuholaisiin kuuluva maissikoisa on levinnyt Ruotsiin. Hyönteistä on aiemmin löydetty Saksasta, ja se on levinnyt koko ajan pohjoisemmas, ensin Tanskaan ja nyt Etelä-Ruotsiin asti. Lundin yliopiston tutkijat selvittävät parhaillaan, miten laajasti maissikoisaa Ruotsissa esiintyy.

Maissikoisan toukka tuhoaa maissia kaivautumalla sen varren sisään.

Arla etsii lisää maitoa

Tanskalais-ruotsalainen meijeriyhtiö Arla etsii kiivaasti lisää raaka-ainetta kasvunsa tueksi.

Uusin aluevaltaus on 26 belgialaistuottajan ryhmä, joka siirtyi Danonen tuottajista Arlan jäseniksi. He tuottavat yhteensä 25 miljoonaa litraa maitoa vuodessa.